सामाजिक सुरक्षा कोष

प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन/लेखा/कानून/वित्त समूहको, आठौ तहको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

एवं परीक्षा योजना

पाठ्यक्रमको रुपरेखाः- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसारका चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा — पूर्णाङ्क :- ३००

द्वितीय चरण :- (क) प्रस्तुतिकरण — पूर्णाङ्क :-२०

(ख) अन्तर्वार्ता — पूर्णाङ्क :- ३०

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा — **पूर्णाङ्कः– ३००**

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या x अङ्क	समय
प्रथम	प्रशासन, ब्यवस्थापन र अर्थ ब्यवस्था	१००	४०	तर्कयुक्त विश्लेषणात्मक प्रश्न	६ प्रश्न x १० अङ्क	३ घण्टा
				समस्या समाधानमुलक प्रश्न	२ प्रश्नx २० अङ्क	
द्वितीय	सामाजिक सुरक्षा, अनुसन्धान पद्धती र कानुनी ब्यवस्थाहरू	१००	४०	तर्कयुक्त विश्लेषणात्मक प्रश्न	६ प्रश्नx १० अङ्क	३ घण्टा
				समस्या समाधानमुलक प्रश्न	२ प्रश्नx २० अङ्क	
तृतिय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	तर्कयुक्त विश्लेषणात्मक प्रश्न	६ प्रश्नx १० अङ्क	३ घण्टा
				समस्या समाधानमुलक प्रश्न	२ प्रश्नx २० अङ्क	

२. द्वितीय चरणः प्रस्तुतिकरण र अन्तर्वार्ता — **पूर्णाङ्कः- ५०**

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
प्रस्तुतिकरण	२०	ब्यक्तिगत प्रस्तुतिकरण
अन्तर्वार्ता	४०	मौखिक

द्रष्टव्यः

१. प्रथम चरणको लिखित परीक्षामा उल्लिखित प्रथम पत्र "प्रशासन, ब्यवस्थापन र अर्थ ब्यवस्था" र द्वितीय पत्र "सामाजिक सुरक्षा, अनुसन्धान पद्धती र कानुनी ब्यवस्थाहरू" विषयका पाठ्यक्रमहरूको विषयवस्तु प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन, लेखा, कानून र वित्त समूहको लागि एउटै (Common) हुनेछ । तर तृतीय पत्र "सेवा सम्वन्धी" विषयको पाठ्यक्रम सम्बन्धित समूह/उपसमूह अनुरुप फरक फरक हुनेछ ।

२. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।

३. प्रथम, द्वितीय र तृतीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ।

४. लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईएअनुसार हुनेछ ।

५. विषयगत प्रश्नका हकमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।

६. बिषयगत प्रश्नमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन्। परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ।

७. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।

८. प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ।

९. द्वितीय चरणको प्रस्तुतिकरणको लागि सेवा/समूह संग सम्वन्धित रहनेगरी कुनै एउटा समसामयिक घटना वा विषयवस्तु दिइनेछ जसको अध्ययन गरी प्रस्तुतिकरण तयार गर्नको लागि ४५ मिनेटको समय प्रदान गरिने छ र ब्यक्तिगत प्रस्तुतिकरणको लागि प्रत्येक उम्मेदवारहरूलाई छुट्टाछुट्टै ३० मिनेटको समय उपलब्ध गराइने छ ।

१०. पाठ्यक्रम स्वीकृत मितिः २०८०/०८/२१

सामाजिक सुरक्षा कोष

प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन/लेखा/कानून/वित्त समूहको, आठौ तहको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम-पत्रः

प्रशासन, ब्यवस्थापन र अर्थ ब्यवस्था

<u>खण्ड क -५० अङ्क</u>

(३ प्रश्न ×१० अङ्क र १ प्रश्न ×२० अङ्क)

१. शासकिय प्रवन्ध **३० अङ्क**

१.१ राज्य र सरकार

१.२ नेपालको संवैधानिक विकासक्रम र नेपालको संविधान

१.३ शक्ति पृथकीकरण, सन्तुलन र नियन्त्रण

१.४ संघीयताः संघीयताका आयामहरू, नेपालमा यसको प्रयोग र चुनौतीहरू

१.५ संघीयतामा संघ, प्रदेश र स्थानिय तहको भुमिका, जिम्मेवारी र कार्यहरू

१.६ कानूनी राज्यको अवधारणा, लोकतन्त्रका मुल्य मान्यता, समावेशीकरण र जनसहभागिता

१.७ खाद्य सुरक्षा, खाद्य सम्प्रभुता र मानव अधिकार

१.८ दिगो विकासको लक्ष्य

२. सार्वजनिक प्रशासन **२० अङ्क**

२.१ सार्वजनिक प्रशासनको परिचय, उद्देश्य, कार्यक्षेत्र र नवीनतम अवधारणा

२.२ सार्वजनिक प्रशासनका विविध पक्षहरुः समन्वय, सन्चार, अधिकार प्रत्यायोजन र अधिकार निक्षेपण; निर्णय प्रकृया; नियन्त्रण, सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्यांकन

२.३ नेतृत्वको सैद्धान्तिक अवधारणा र नेपालको सार्वजनिक प्रशासनमा नेतृत्वको अवस्था

२.४ प्रशासनिक प्रतिवद्धता, निष्पक्षता र पारदर्शिता

२.५ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मूल्यांकन

२.६ सार्वजनिक सेवा प्रवाह र नागरिक बडापत्र; सेवा प्रवाहमा एजेन्सिकरण र अर्ध बजारीकरण; सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोगः अवसर तथा चुनौतीहरू

२.७ सार्वजनिक प्रशासनमा व्यावसायिकता, नैतिकता र सदाचारिता; सम्पति शुद्धिकरण र भ्रष्टाचार निवारण

<u>खण्ड ख -५० अङ्क</u>

(३ प्रश्न ×१० अङ्क र १ प्रश्न ×२० अङ्क)

३. ब्यवस्थापन **२० अङ्क**

३.१ ब्यवस्थापन प्रणालीः ब्यवस्थापनको कार्य, प्रकृया, उदीयमान मुद्दाहरू

३.२ ब्यवस्थापकिय विचारधाराः बैज्ञानिक, प्रशासनिक, कर्मचारीतन्त्रीय, मानव सम्वन्ध र नतिजामुखी

३.३ ब्यवस्थापनको सिद्धान्त

३.४ संगठन तथा संगठनात्मक वातावरणको मुल्याङ्कन

३.५ नेतृत्व सीप तथा प्रभावकारी सञ्चार

३.६ ब्यवस्थापनका विविध आयामहरुः द्वन्द ब्यवस्थापन, गुनासो ब्यवस्थापन, प्रतिभा ब्यवस्थापन, जोखिम ब्यवस्थापन, संकट ब्यवस्थापन, वार्ता कौशल

३.७ उत्प्रेरणाः उत्प्रेरणाका सिद्धान्तहरू र यिनको कार्यान्वयन

४. योजना, अर्थव्यवस्था र विकास **३० अङ्क**

४.१ नेपालको अर्थतन्त्रः संरचना, प्रमुख सूचकहरू, प्रवृति, समस्या तथा चुनौतीहरू

४.२ अर्थतन्त्रका प्रमुख क्षेत्रहरू : कृषि, उद्योग, पर्यटन, जलश्रोत, यातायात र सञ्चार

४.३ विप्रेषण अर्थतन्त्र : आप्रवासन, वैदेशिक रोजगारी, विप्रेषण आय, वैदेशिक रोजगारीले अर्थतन्त्रमा पारेका प्रभावहरू

४.४ रोजगारी, बेरोजगारी र गरिबी

४.५ नेपालमा आयोजना व्यवस्थापन : आयोजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन

४.६ सार्वजनिक वित्त ब्यवस्थापनः राजश्वको संरचना, कर प्रणाली, राजस्व चुहावट र कर प्रशासन

४.७ नेपालमा सामाजिक सुरक्षा : अवधारणा, विकासक्रम, सामाजिक सुरक्षाको विद्यमान अवस्था, खर्चको प्रवृत्ति, खर्च व्यवस्थापनमा देखिएका चुनौती र समाधानका उपायहरू

४.८ सार्वजनिक वित्तिय उत्तरदायित्व र जिम्मेवारी